

PUBLIC RELATIONS V PARLAMENTECH ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Mgr. Stanislav Caletka

Studie č. 5.299
září 2010

Obsah

<u>ÚVODEM</u>	3
<u>ČESKÁ REPUBLIKA</u>	4
<u>POSLANECKÁ SNĚMOVNA:</u>	4
<u>SENÁT:</u>	6
<u>MAĎARSKO</u>	7
<u>POLSKO</u>	9
<u>SEJM:</u>	9
<u>SENÁT:</u>	12
<u>SLOVENSKO</u>	13
<u>ZÁVĚREM</u>	14
<u>ZDROJE</u>	15

ÚVODEM

Tato studie ve stručnosti představuje základní principy *public relations* v zákonodárných sborech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska. Tyto země k sobě mají v řadě aspektů velmi blízko (kulturně, historicky, politicky aj.).

Parlamentsy, jako zástupci občanů, musí svoji legitimitu vyjadřovat i navenek. Reagují jednak na podání, která jsou vůči nim učiněna ze strany občanů, jednak vystupují samy aktivně vůči veřejnosti a usilují o transparentní jednání. Parlamentsy v dnešních evropských ústavních systémech jsou vnímány jako suverénní vrcholné orgány výkonu veřejné moci, které vedle tradičních zákonodárných a kontrolních funkcí plní také velmi důležitou funkci reprezentativní, respektive reprezentativně artikulační. Tato část parlamentní činnosti odráží základní skutečnost, totiž, že právě parlament je hlavním symbolem politické reprezentace a zároveň prostředkem legitimace celého ústavního a politického systému. Běžná parlamentní činnost je pak zároveň formou neustálé komunikace mezi tímto symbolem politické moci a společností, která se neomezuje pouze na období voleb, ale probíhá po celé funkční období. Jedním z nejvýraznějších a nejvíce užívaných prostředků zajištění této komunikace je aktivní přístup parlamentu, respektive jeho komor či orgánů při zajišťování dostatečné informovanosti veřejnosti o parlamentních procedurách, orgánech, významných rozhodnutích apod. K tomuto účelu slouží čtyři hlavní okruhy činností:

- dostatečný informační servis pro zástupce tisku a dalších sdělovacích prostředků;
- vlastní komunikace s občany zajišťována nejčastěji odbory kanceláří parlamentu pro styk s občany nebo poskytováním konkrétních vyžádaných informací;
- aktivní přístup při tvorbě informačních a publikačních materiálů zaměřených na jednotlivá témata parlamentní činnosti a jejich zprostředkování odborné i laické veřejnosti;
- aktivní i pasivní elektronická komunikace¹

¹ Odstavec kompletně převzat z Syllová, Kolář, Kysela, Georgiev, Pecháček: Parlament České republiky, str. 346 a 351

ČESKÁ REPUBLIKA

Poslanecká sněmovna:

V rámci organizační struktury Kanceláře Poslanecké sněmovny existují tři oddělení, která mají na starosti oblast vztahů s veřejností. Jedná se o:

Tiskový odbor, který zajišťuje informovanost poslanců a veřejnosti o činnosti Sněmovny a jejích orgánů, s výjimkou činnosti předsedy Sněmovny. Pro plnění těchto úkolů se člení na dvě oddělení – oddělení tiskové (udílí novinářské akreditace, připravuje tiskové konference o činnosti Sněmovny, připravuje podklady pro sdělovací prostředky o činnosti Sněmovny a jejích orgánů, zprostředkovává styk poslanců s novináři aj.) a oddělení audiovizuální techniky. V Tiskovém odboru pracuje 15 zaměstnanců.

Samostatné oddělení styku s veřejností zajišťuje na žádost příslušného orgánu Sněmovny podklady pro vyřizování petic a jiných podání občanů docházejících Sněmovně, jejím orgánům, funkcionářům, poslancům a Kanceláři Sněmovny, s výjimkou podání došlých předsedovi Sněmovny. Oddělení má 7 zaměstnanců.

Oddělení komunikace a vzdělávání² je jedním ze tří oddělení Parlamentního institutu. Základní činností Oddělení komunikace a vzdělávání je maximálně otevřít a přiblížit činnost Poslanecké sněmovny veřejnosti. S tímto trendem se dnes můžeme setkat téměř ve všech evropských parlamentech. Reflektuje snahu zajistit dostatečnou míru transparentnosti a aktivní komunikace Parlamentu s veřejností. Veřejnost musí mít dostatek podnětů, informací a zdrojů, aby mohla vnímat smysl Parlamentu, jeho orgánů, procedur a všech dalších činností. Oddělení komunikace a vzdělávání se věnuje přípravě ucelené řady informačních materiálů o činnosti Parlamentu v tištěné i elektronické formě, v českém jazyce a postupně i v angličtině, němčině, francouzštině a ruštině. Další aktivitou je podpora vydávání odborných publikací, týkajících se problematiky českého parlamentarismu. V oddělení působí 7 zaměstnanců.

² Informace o činnosti Oddělení jsou uvedeny na stránkách Poslanecké sněmovny v sekci Infocentrum: <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=2>

Oddělení dále zajišťuje chod Informačního centra Poslanecké sněmovny (zřízeno v únoru 2006), jehož pracovníci poskytují informace o Poslanecké sněmovně, jak přicházející veřejnosti, tak školám a dalším návštěvníkům. V Informačním centru je možné obdržet či případně prohlédnout informační materiály, které oddělení komunikace a vzdělávání připravuje (DVD, factsheety, brožury, informační plakáty a jiné publikace). Informační středisko je otevřeno každý všední den od 9:00 do 16:00 hod.

Mezi úkoly Oddělení komunikace a vzdělávání dále patří organizace, evidence a realizace prohlídek Poslanecké sněmovny se zaměřením na rozdílné cílové skupiny. Smyslem je, aby si návštěvníci - především žáci a studenti základních, středních a vysokých škol - odnesli nejen obecné povědomí o Poslanecké sněmovně a jejích budovách, ale také o rozhodovacích procesech a zákonodárné činnosti Poslanecké sněmovny. Prohlídky je nutné předem rezervovat (osobně, telefonicky, mailem).³ Denně se uskuteční přibližně 4-5 prohlídek, prohlídka není možné uskutečnit v době zasedání, kdy se ale zájemci mohou jít podívat přímo na galerii. Maximální počet návštěvníků v jedné skupině je 30, prohlídka trvá přibližně 75 minut a skládá se z promítnutí 20-ti minutového filmu o vývoji a současnosti českého parlamentarismu a o činnosti Poslanecké sněmovny, následuje prohlídka prostor (kuloáry, galerie v jednacím sále, eventuálně další části sídla Sněmovny). Dvakrát do roka jsou organizovány dny otevřených dveří (8. května a 28. října) v době od 9:00 do 16:00 hod., kdy návštěvníci nahlédnou do nejvýznamnějších prostor sídla Sněmovny.

Oddělení komunikace a vzdělávání také pořádá celodenní vzdělávací semináře pro studenty středních škol a pro pedagogy. Ročně se uskuteční přibližně osm takových seminářů. Jedná se o seminář „Český parlament a parlamentarismus“ (přednášky o ústavním systému, legislativním procesu, volebním systému a systému politických stran, nechybí také informace o postavení ČR v Evropské unii); „Český parlament a jeho role v Evropské unii“ (přednášky o vývoji evropské integrace, o roli národních parlamentů v rámci institucionální struktury EU a o Lisabonské smlouvě); „Vybrané otázky z dějin českého stavovství a parlamentarismu“ (přednášky o zastupitelských sborech na českém území do roku 1918 a o vzestupech a pádech českého parlamentarismu ve 20. století). Kromě vzdělávacích seminářů pořádá oddělení také příležitostné semináře pro poslance, senátory a zaměstnance Kanceláře Poslanecké sněmovny.

³ Občané mohou v případě zájmu bez předchozí rezervace navštívit jednání Poslanecké sněmovny i většiny jejích výborů (pokud se neusnesou jinak). Pro jakýkoliv vstup do Sněmovních prostor je potřeba předložit na vrátnici doklad totožnosti

Senát:

Česká horní parlamentní komora byla po svém ustavení v polovině 90. let v oblasti vztahů s veřejností aktivnější, což bylo pochopitelné vzhledem ke snaze o vlastní prezentaci (čtvrtletník Senát a řada informačních materiálů).

Oblast PR má v Senátu na starosti Odbor vnějších vztahů a služeb⁴ (celkem 17 zaměstnanců), který se skládá ze dvou oddělení – Oddělení senátních služeb (6 zaměstnanců) a Oddělení vztahů s veřejností (10 zaměstnanců). Hlavními úkoly odboru je zabezpečení komunikace s veřejností včetně vyřizování podání občanů, ediční činnosti Kanceláře Senátu, podávání informací, poskytování služeb senátorům, zabezpečování akcí v sídle Senátu a spolupráce s tiskovým tajemníkem při práci se zástupci sdělovacích prostředků v Senátu.⁵ Oddělení senátních služeb je odpovědno za akce, které se konají v prostorách Senátu, Oddělení vztahů s veřejností je odpovědno za *public relations* (odpovědi na dotazy, informační služby, organizování kulturních akcí a prohlídek prostor sídla Senátu, provoz informačního střediska aj.).⁶

Pro nejbližší kontakt s institucí slouží občanům Informační středisko Senátu, které vzniklo v roce 2005 a je umístěno na nádvoří Valdštejnského paláce. Pracovníci Kanceláře Senátu zde podávají informace o činnosti Senátu, jeho složení, kompetencích i aktuální situaci v projednávání návrhů zákonů. Zájemci obdrží informační materiály a mohou zhlédnout naučné i dokumentární snímky ze Senátu. K dispozici je zde návštěvníkům vedle informačních materiálů i základní odborná literatura a počítač pro vyhledávání informací. Na velkoplošné obrazovce mohou zájemci sledovat aktuální dění v Senátu, tzn. schůze Senátu či různé odborné konference a semináře, podle zájmu služba promítne i multimediální prezentaci.⁷ Informační středisko je otevřeno každý všední den od 9:00 do 18:00 hod.

⁴ Na rozdíl od Poslanecké sněmovny v Senátu neexistuje Tiskový odbor. Ten nahrazuje funkce tiskového tajemníka, který je zařazen do Sekretariátu vedoucího Kanceláře Senátu a má podobné kompetence jako daný odbor v dolní komoře.

⁵ http://www.senat.cz/kancelar/utvary/ovs.php?ke_dni=24.08.2010&O=7#oddeleni_vztahu_s_veřejnosti

⁶ Blíže viz tamtéž

⁷ tamtéž

V pondělí a pátek mohou organizované skupiny navštívit senátní prostory⁸. Komentované prohlídky s průvodcem v délce cca 40-ti minut se konají každou hodinu od 8:00 do 16:00 hod. Prohlídku je třeba předem zarezervovat, rezervace je možná telefonicky, osobně nebo pomocí formuláře dostupného na internetových stránkách Senátu. Po prohlídce je možnost zhlédnout film o Senátu. Pro jednotlivce je sídlo Senátu otevřeno zdarma každý víkend od 10:00 do 18:00 hod., zcela průchozí je také Valdštejnská zahrada bezprostředně sousedící s hlavním sídlem Senátu – Valdštejnským palácem. Dvakrát do roka (8. května a 28. října) jsou organizovány dny otevřených dveří v době od 9:00 do 17:00 hod. Návštěvníci si v doprovodu průvodců prohlédnou nejhodnotnější historické prostory. Některé části senátních paláců jsou pro veřejnost otevřeny také během státních svátků.⁹

Kancelář Senátu připravila také internetovou prezentaci pro mládež, kde se zájemci mohou dozvědět bližší informace o horní parlamentní komoře, její práci a o historii sídla. K dispozici jsou také různé hry a kvíz. Celá prezentace je dostupná z hlavních internetových stránek Senátu, popřípadě na <http://mladez.senat.cz/>.

Na půdě Senátu se konají různé konference a semináře, výstavy, koncerty apod.

MAĎARSKO

Také v maďarském parlamentu působí oddělení (Občanská kancelář – *Országgyűlés Civil Iroda*), které má na starosti vztahy s veřejností, především s občanskou společností a nevládními organizacemi. Tato kancelář spadá pod Sekretariát předsedy Národního shromáždění. Byla ustavena v září 2002 a je klíčovou institucí, která má na starosti *public relations*. Hlavní náplní je poskytování obecných informací a udržování kontaktů se širokou veřejností, občanskými organizacemi, školami atd. Oddělení má 3 zaměstnance na plný a 2 zaměstnance na částečný úvazek. Kancelář rozvíjí spolupráci mezi maďarským Národním shromážděním a nevládním sektorem. Poskytuje informace o maďarském parlamentarismu (členové Národního shromáždění, výbory, jednání, návrhy zákonů atd.), organizuje

⁸ Také v případě Senátu mohou občané navštívit jeho schůze a jednání některých jeho výborů.

⁹ Bližší informace k prohlídkám senátních prostor jsou uvedeny na internetových stránkách:
http://www.senat.cz/informace/infocentrum.php?ke_dni=24.08.2010&O=7
http://www.senat.cz/zajimavosti/pro_veřejnost/prohlidky_senatu/index.php?ke_dni=24.08.2010&O=7
http://www.senat.cz/kancelar/otevreni_valdstejskeho_palace.php?ke_dni=24.08.2010&O=7

konference, spravuje vlastní internetové stránky¹⁰, vydává informační materiály aj. Občané mohou navštívit kancelář, která je umístěna mimo hlavní budovu parlamentu. Schůzku není třeba předem rezervovat, úřední hodiny jsou od pondělí do čtvrtku (9:00 – 12:00 a 13:00 – 15:00). K dispozici jsou také speciální internetové stránky pro děti, mládež a učitele.¹¹

Především pro potřeby poslanců bylo již v září 1991 založeno informační centrum,¹² které poskytuje informace pro zaměstnance, legislativu, výbory a členy parlamentu. Informační centrum spadá pod Parlamentní knihovnu a Kancelář kancléře Národního shromáždění. Poskytuje aktuální informace o historii tisků, návrzích zákonů, interpelacích, zákonech, jednáních, aktivitách členů parlamentu, výsledcích hlasování, výborech a jejich členech, data o Národním shromáždění a jiné. Informační centrum není veřejnosti přístupné, nicméně v roce 1997 byla zřízena telefonní linka pro občany, na které se mohou dovědět veškeré aktuální informace o Národním shromáždění. Kromě telefonní linky je občanům k dispozici také emailová adresa.

Budova Národního shromáždění je jednou z nejvýznamnějších památek a dominant maďarské metropole, její význam daleko převyšuje hranice Maďarska i celé Visegrádské čtyřky, protože se bezesporu jedná o jednu z nejvýznamnějších a nejnavštěvovanějších budov svého druhu na světě. Prohlídky prostor jsou organizovány Turistickou kanceláří. Skupiny si musí prohlídku předem zarezervovat telefonicky, faxem či elektronicky (pondělí až čtvrtek 8:00 – 16:30 a pátek 8:00 – 14:00). Jednotlivci mohou budovu parlamentu navštívit bez předchozí rezervace, pro občany EU je návštěva zdarma. Vstupenky lze získat každý všední den (8:00 – 18:00), v sobotu (8:00 – 16:00) a neděli (8:00 – 14:00). Během cca hodinové exkurze (v různých jazycích) si zájemci prohlédnou slavnostní schodiště, uherské korunovační klenoty, jednací sál a další významné prostory. Pokud občané chtějí navštívit jednání, je jim doporučeno obrátit se na jejich poslance. Občanská kancelář organizuje prohlídky parlamentu pro studenty, které zahrnují návštěvu jednacího sálu, knihovny apod. Oddělení zveřejňuje informace o své činnosti na internetových stránkách a vydává také Parlamentní zpravodaj.

¹⁰ http://www.parlament.hu/civil/angol/a_index.htm

¹¹ <http://www.parlamentidiakinfo.hu/>

¹² http://www.parlament.hu/link/ktk_en.htm

POLSKO

Sejm:

Oblast vztahů s veřejností v polském Sejmu má na starosti Odbor korespondence a informací (Biuro Korespondencji i Informacji), kde pracuje celkem 28 zaměstnanců, a které se skládá z pěti oddělení včetně sekretariátu:

Oddělení pro vyřizování korespondence (Wydział Rozpartywania Korespondencji) se zabývá poštou došlou do Sejmu, jeho orgánům a kanceláři. Vyřizuje dotazy podané elektronicky pomocí speciálního formuláře, který je dostupný na internetových stránkách Sejmu. Spolupracuje také na vyřizování korespondence došlé parlamentním klubům či samotným poslancům.

Oddělení databází (Wydział Obsługi Baz Danych) pořizuje statistická data týkající se písemné korespondence a spravuje také emailovou databázi.

Oddělení vzdělávání (Wszechnica Sejmowa) má na starosti veškeré aktivity týkající se vzdělávání o polském parlamentarismu a znalostí o polské historii a demokracii. Nejvýznamnější a nejviditelnější činností oddělení je organizování prohlídek Sejmu během i mimo jeho zasedání. Průvodci (především studenti práv) seznamují návštěvníky s historií polského parlamentarismu, s prací a fungováním Sejmu a jeho orgánů. Návštěvníci obdrží celou řadu informačních a propagačních materiálů (DVD s filmem o historii Sejmu, informační brožury, letáky, skládačky s popisem legislativního procesu nebo některé publikace vydané vydavatelstvím Sejmu). Ročně navštíví Sejm přibližně 2000 skupin, což činí cca 100 000 osob. Jde především o žáky základních škol, studenty středních škol a univerzit nebo různé profesní skupiny. Velikost jedné skupiny je maximálně 50 návštěvníků, jednotlivci se mohou k takovým skupinám připojit. Prohlídka s průvodcem trvá hodinu (během zasedání jsou prohlídky zkráceny). Prohlídka se skládá z prohlídky galerie a hlavního jednacího sálu, předsálí, sloupové síně, prostor kolem kanceláře Maršálka Sejmu a návštěvy jednacího sálu Senátu. Prohlídky Sejmu se konají každý všední den od 8:30 do 16:00 hod., přičemž prohlídka je nutné předem zarezervovat pomocí internetového

formuláře dostupného na stránkách Wszechnice Sejmowe (<http://edukacja.sejm.gov.pl/strona-glowna/witamy/>). Denně se může uskutečnit osm prohlídek. Na internetových stránkách Wszechnice je zveřejněn také návštěvní řád. Během letních prázdnin se každý den ve 12:00 konají prohlídky Sejmu pro jednotlivce.

Další významnou aktivitou Sejmu je každoroční Sejm dětí a mládeže, který se koná od roku 1994 vždy 1. června na mezinárodní den dětí. Organizace a příprava této události je poměrně složitá a její popis by přesáhl rámec této krátké studie, z toho důvodu se o Sejmu dětí a mládeže zmíním jen ve stručnosti. Každý rok je vybráno jedno obecné téma, v rámci něhož jsou zveřejněna tři podtémata, na která studenti zúčastněných škol napíší esej, následně je vybráno 460 dětských poslanců, jejichž eseje byly vyhodnoceny jako nejlepší. Počet křesel pro jednotlivé regiony (województwa) vychází z počtu žáků v daném regionu. Pravidla akce jsou uvedena na internetových stránkách Wszechnice. Sejm dětí a mládeže je připraven zaměstnanci odboru, záštitu nad ním přebírá Maršálek Sejmu a projekt je spoluorganizován ministerstvem školství, důležitou úlohu hrají také místní organizace školské správy. Sejm dětí a mládeže probíhá podle stejných procedur, jaké se používají při každodenní práci Sejmu, což účastníkům akce umožňuje detailnější vhled do fungování polského parlamentarismu. Studenti také přijímají rezoluce, které mohou být inspirací pro zvolené poslance. Celý projekt je organizačně a finančně poměrně náročný a jeho jednotlivé fáze probíhají na základě předem určeného harmonogramu. Obsáhlé informace o Sejmu dětí a mládeže jsou uvedeny na stránkách Wszechnice (<http://edukacja.sejm.gov.pl/sejm-dzieci-i-mlodziezy/informacje-o-sdm/>). Poslední šestnáctý Sejm dětí a mládeže byl navíc nově spoluorganizován neziskovou společností Centrum pro výchovu k občanství (Centrum Edukacji Obywatelskiej) (<http://www.ceo.org.pl/portal/home>), které má s podobnými projekty bohaté zkušenosti. Dále se na projektu podílely nadace Projekt: Polska a Fundacja Nowe Media (Inicyjatywa Razem 89).

Kromě Sejmu dětí a mládeže Wszechnica společně s Polskou historickou společností organizuje již 16 let Dějepisnou olympiádu. I nad touto akcí přebírá záštitu Maršálek Sejmu. Od roku 2007 se olympiáda skládá z okruhů archeologie, starověk, středověk, novověk, historie 19. století a moderní dějiny od roku 1918, kam spadá také oblast vývoje polského parlamentarismu. Do roku 2008 byli nejlepší účastníci olympiády, tzv. laureáti, přijati na vysoké školy bez přijímacích zkoušek (šlo o humanitní obory a právo), což už v současné době není automatické. Cílem olympiády je zvýšení zájmu mladých lidí o historii polského

parlamentarismu. Informace o Dějepisné olympiádě jsou k dispozici také na stránkách Wszechnice (<http://edukacja.sejm.gov.pl/olimpiada-historyczna/informacje-ogolne/>).

Každý rok jsou organizovány také dny otevřených dveří (3. května a 11. listopadu), které jsou poměrně oblíbené u široké veřejnosti. Každý rok v daný den Sejm přivítá při této příležitosti 8 000 – 10 000 zájemců o prohlídku prostor. Sejm se v posledních letech připojil k varšavské muzejní noci. V letošním roce byly jeho prostory otevřeny od 19:00 do 03:00 hod a zájem o návštěvu instituce byl značný.

Wszechnica Sejmowa je odpovědná také za obsah vlastního vzdělávacího portálu, který je dostupný z hlavní stránky Sejmu (odkaz viz výše), přičemž samotné stránky spravuje Odbor informatiky. Na tomto vzdělávacím portálu se zájemci dozvědí nejen o možnosti návštěvy Sejmu, Sejmu dětí a mládeže nebo o Dějepisné olympiádě, ale také informace o funkcích a orgánech Sejmu, legislativním procesu, poslancích, roli národních parlamentů v Evropské unii, dále fakta a informace o historii Sejmu a o parlamentních budovách. Nechybí ani hra Legislátor, Labyrint, kvíz a jiné zajímavosti.

Wszechnica Sejmowa také vydává publikace a multimediální prezentace, které je možné zakoupit přímo u hlavního vchodu do areálu Sejmu a Senátu. Publikace se týkají jak politického a ústavního systému Polska, ale i ostatních zemí, významných osobností polské historie aj.

Oddělení analýz a veřejných informací (Zespół Analiz i Informacji Publicznej) je zodpovědné za přípravu periodických zpráv, které jsou určeny Maršálkovi, předsednictvu Sejmu, orgánům aj. Tyto zprávy jsou dostupné na internetových stránkách. Oddělení má také na starosti záležitosti spojené s přístupem k veřejným informacím.

Odbor korespondence a informací odpovídá také za posuzování splnění minimálního požadovaného počtu podpisů pod žádostmi na vypsání referenda.

V polském Sejmu působí samostatné Tiskové oddělení, které má vlastní internetovou stránku <http://orka.sejm.gov.pl/bpr>.

Senat:

Oddělení odpovědné za vztahy s veřejností v polském Senátu je Odbor pro vztahy s občany (Biuro Komunikacji Społecznej). Hlavním úkolem odboru je zprostředkování kontaktu mezi občany a Senátem, šíření informací o Senátu a organizace vzdělávacích a popularizačních aktivit. V odboru pracuje 21 zaměstnanců, kteří jsou zařazeni do tří oddělení:

Oddělení petic a korespondence (Dział Petycji i Korespondencji) odpovídá na dotazy zaslané do Senátu a poskytuje veřejné informace a veškerý servis k petičnímu procesu. Většina dotazů směřovaných do Senátu se týká projednávaných návrhů zákonů, senátních aktivit, struktury Senátu, senátorech aj.

Oddělení vzdělávání (Dział Edukacji Obywatelskiej) se věnuje výhradně aktivitám souvisejícím s informováním veřejnosti o činnosti Senátu pomocí vydávaných publikací, seminářů, výstav, prohlídek prostor a jiných vzdělávacích aktivit. Oddělení se skládá ze dvou sekcí – Sekce pro vydávání Senátního zpravodaje¹³ a Sekce vzdělávání. V Senátu jsou také organizovány prohlídky, které se konají každé pondělí a úterý od 9:00 do 16:00 hod. a denně se uskuteční až 12 prohlídek. Počet osob v jedné prohlídce je 25. I zde je nutné prohlídku předem rezervovat pomocí internetu. Jako průvodci zde pracují studenti práv (5 osob). Organizovány jsou přednášky o legislativním procesu, mandátu a imunitě. Sekce vzdělávání organizuje také prohlídky a hru pro děti (10 – 11 let) v historických kostýmech. Takovéto akce se konají dvakrát do měsíce a trvají 2 – 3 hodiny. Další aktivitou je tzv. Den v Senátu, který je určen pro starší zainteresované studenty (přibližně 10 studentů). Tato akce trvá 5 hodin a zahrnuje prohlídku, návštěvu jednání, setkání se senátorem a speciální přednášky, součástí je také hra zaměřená na legislativní proces. Jsou také organizovány soutěže pro studenty dvou středních škol ze dvou vojvodství. Akce postupuje podle harmonogramu, studenti jsou vybíráni podle úspěšnosti ve speciálních testech a podle kvality napsaných esejí. Senát pořádá – podobně jako Sejm – také akci nazvanou Mladí senátoři, jejímž cílem je simulovat zasedání Senátu, kdy jsou účastníci rozděleni do dvou komisí a následně debatují a hlasují o jednotlivých návrzích. Akce trvá v Senátu po dobu dvou dní. Na školách se konají volby účastníků, které jsou pořádány na bázi zjednodušeného volebního systému do Senátu.

¹³ Sekce je odpovědná za vydávání Senátního zpravodaje, který vychází každých 14 dní. Zpravodaj informuje o dění v Senátu a je dostupný pouze v elektronické podobě.

Zvolení účastníci si zvolí předsedu Senátu a jsou rozděleni do dvou výborů. Na projektu Senát spolupracuje s Centrem pro výchovu k občanství (Centrum Edukacji Obywatelskiej). Pořádány jsou také výstavy na různá témata, které se ve většině případů týkají Senátu a jeho aktivit. Sekce vzdělávání má na starosti také správu informačního webového portálu pro studenty i širokou veřejnost (<http://www.senat.edu.pl/>, <http://edukacja.senat.gov.pl/>).

Tiskové oddělení (Dział Prasowy) je rozděleno do dvou sekcí – Sekce tisková (Zespół Prasowy) spolupracuje se zástupci médií, informuje o senátních aktivitách, vydává tiskové zprávy, informuje o tiskových konferencích aj.) a Sekce Internet (Zespół Internetu), která spravuje webové stránky Senátu.

SLOVENSKO

V rámci organizační struktury Národní rady bylo zřízeno Oddělení pro komunikaci s médii a veřejností, které má dvě oddělení – jedno je odpovědné za kontakty s médii a veřejností (určeno pro poskytování informací na základě zákona o volném přístupu k informacím a pro návštěvy), druhé je odpovědné za petice od veřejnosti. V oddělení pracuje celkem 13 osob (vedoucí 1, služby pro tisk 3, komunikace s veřejností 6, fotografie 1, oddělení peticí 2). Denní monitoring médií a informace o projednávané legislativě jsou k dispozici online, v tištěné podobě jsou pouze pro archivní účely. Oddělení vydává tištěné informační materiály pro širokou veřejnost a je odpovědné za vydávání výročních zpráv.

Odbor poskytuje dlouhodobé akreditace, informace a technické zázemí zástupcům tištěných médií, rozhlasu a televizi. Zástupci médií mají možnost sledovat schůze i jednání výborů s výjimkou těch jednání, která jsou na základě zákona uzavřena veřejnosti. Na galerii jednacího sálu jsou vyhrazeny stolky pro zástupce médií označené „Press“, které mohou být využity pro získávání záznamů z jednání. V době zasedání mají zástupci médií k dispozici Tiskové středisko ve druhém patře budovy. Tiskové středisko je vybaveno čtyřmi počítači s připojením na dvě tiskárny a celá místnost je vybavena wifí s neomezeným internetovým připojením. Všechny typy projednávaných dokumentů a materiálů jsou ve středisku také k dispozici. Zástupci médií mají možnost pořizovat fotografie během jednání. Jednání lze sledovat na internetu, přenosy z jednání mohou zájemci ve formě nahrávky (na DVD) na požádání získat v informačním středisku.

Informační středisko se zabývá dotazy adresovanými Kanceláři Národní rady na základě zákona o svobodném přístupu k informacím. Informační středisko poskytuje informace o aktivitách Národní rady (termíny a program jednání Rady a jejích výborů, záznamy ze zasedání, návrhy zákonů a schválené zákony, údaje o účasti poslanců, výpisy hlasování, projevy poslanců, adresy poslaneckých kanceláří a kontakty na asistenty poslanců, údaje o Kanceláři Národní rady a jiné. Informační středisko je umístěno na západní terase Bratislavského hradu, tedy mimo hlavní sídlo Národní rady. Zde je možné například sledovat jednání na velkoplošné obrazovce, prohlížet internetovou stránku Národní rady a jiné. Informační středisko je otevřeno každý všední den od 8:00 do 16:00 hod.

Zájemci o prohlídku prostor mohou navštívit sídlo Národní rady každý den, je možné se také účastnit zasedání. Návštěvníci si mohou v doprovodu průvodce prohlédnout budovu parlamentu z galerie jednacího sálu sledovat průběh schůze, případně navštívit některý z parlamentních výborů. V případě prohlídky mimo jednací dny je součástí prohlídky také návštěva jednacího sálu. Oddělení připravilo dokumentární film o historii slovenského parlamentarismu. V případě zájmu větších skupin je během prohlídky možné setkání s některým z poslanců Národní rady a debatovat o činnosti parlamentu, práci poslanců apod. Prohlídky je nutné předem zarezervovat přes elektronický formulář, který je k dispozici na internetových stránkách Národní rady, popřípadě poštou, faxem či mailem. Termín prohlídky je následně potvrzen zaměstnanci oddělení. V den exkurze je nutné předložit jmenný seznam s adresou trvalého bydliště. Maximální počet účastníků prohlídky je 45, délka exkurze je přibližně 90 minut. Prohlídky jsou kromě slovenského jazyka organizovány také v jazyce anglickém a německém. Pro jednotlivce jsou navíc organizovány každý pracovní den ve 14:00 hodinové prohlídky, které není třeba předem rezervovat, ale účastníci musí při vstupu do prostor Národní rady předložit občanské průkazy.

ZÁVĚREM

Otevřenost parlamentů se stala jednou z priorit zákonodárných sborů v zemích Visegrádu, o čemž svědčí řada aktivit v oblasti public relations. Otevření parlamentu veřejnosti v co největší možné míře má usnadnit kontakt občanů s členy parlamentu. Cílem je umožnit lidem seznámení se s procedurami a pravidly parlamentní práce přímo na místě. Všechny

zmiňované země mají podobné zaměření, přičemž se ale v celé řadě aspektů také liší. Ve všech zemích jsou organizovány prohlídky parlamentních budov, přičemž dominantní je v tomto ohledu Budapešť. Budova maďarského parlamentu je také nejčastěji navštěvována zahraničními turisty. V České republice a na Slovensku existují obdobně zaměřená informační střediska, v Polsku mají výborné vzdělávací aktivity – především studentské simulace.

ZDROJE

Syllová, Jindřiška; Kolář, Petr; Kysela, Jan; Georgiev, Jiří; Pecháček, Štěpán: *Parlament České republiky*, 2. vydání, Praha, Linde, 2008, 477 str., ISBN 978-80-7201-689-4

Kolář, Petr; Valenta, Petr: *Parlament České republiky Poslanecká sněmovna*, 1. vydání, Praha, Ivan Král – Nakladatelství a Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, 2009, 71 str., ISBN 978-80-87324-00-4

ECPRD request 1296 - Organization and Activities of Public Relations Departments in Parliaments (13.11.2009)

Poznámky a informační materiály ze služební cesty do Sejmu a Senátu Polské republiky

www.psp.cz – internetové stránky Poslanecké sněmovny PČR

www.senat.cz - internetové stránky Senátu PČR

www.sejm.gov.pl - internetové stránky Sejmu Polské republiky

www.senat.gov.pl - internetové stránky Senátu Polské republiky

www.nrsr.sk - internetové stránky Národní rady Slovenské republiky

www.parlament.hu – internetové stránky maďarského Národního shromáždění.